Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

I

2701 LINGVISTIKK

12.05.04

Tid:	3 timer/3 timar
Målform:	Bokmål/nynorsk
Sidetal:	5 inkl. forsida
Hjelpemiddel:	Ingen
Merknader:	Svar på alle spørsmåla
Vedlegg:	Ingen

Eksamensresultata blir offentliggjort på lister med kandidatnummer, lagt i hyllene ved eksamensoppslagstavla, eller du kan gå inn på Arena høgskole – da trenger du heller ikke kandidatnummeret.

Spørsmål 1: SEMANTIKK

a. Hva mener vi med at et ord (for eksempel *hus*) kan analyseres i **uttrykk** og **betydning**? Og hva forstår vi med et ords **referanse**?

b. Hva slags semantisk forhold er det mellom *kongen* i *Kongen besøkte jubileumsbyen* og (om sjakkspill) *Kongen ble satt sjakk*?

Spørsmål 2: MORFOLOGI

a. Vis den hierarkiske morfologiske oppbygginga til ordene *vanskeligere* og *skipsmaskinisten*. Bruk den nødvendige fagterminologien. Hvilke grammatiske kategorier og trekk er representert i disse ordene?

b. Kommenter flertallsbøyinga *hånd - hender* ut fra formsynspunkt.

Spørsmål 3: SYNTAKS

a. Gi en syntaktisk analyse av setningen nedenfor ved hjelp av et syntaktisk trediagram.

Sondre sa at han hadde kjøpt ei grammatikkbok som var ekstremt underholdende å lese.

b. Sammenlign setningen ovenfor (setning **a**) med denne setningen (**b**):

Sondre sa at grammatikkboka som han hadde kjøpt var ekstremt underholdende lesning.

(i) Ordet ***som*** har en dobbeltfunksjon: det fungerer (1) som en innledende indikator på en underordnet, innføyd setning og (2) som selvstendig setningsledd i denne setningen. Hvilken setningsleddsfunksjon har ***som*** i hver av de to setningene?

(ii) Hvilken frasetype er *ekstremt underholdende å lese* i **a**, og hvilken frasetype er *ekstremt underholdende lesning* i **b**? Hva er den syntaktiske funksjonen til ordet ***underholdende*** i hver av de to frasene?

Spørsmål 4: FONETIKK OG FONOLOGI

a. Gi en fonetisk framstilling av fonene i ordet "fløt" [f | løːt]. Hvilken endring får vi dersom vi skifter ut *alveolar plosiv* med *postalveolar plosiv*? Skriv det nye ordet både i fonetisk transkripsjon og med vanlig ortografi.

b. Del opp orda nedenfor i stavelser, og angi om den enkelte stavelse er trykksterk eller trykksvak, aksentuert eller uaksentuert. (Oppgi hvilken norsk dialekt du bruker.)

a. grammatikkboka

b. underholdning

c. ekstremt

d. syntaktisk

Spørsmål 5: SOSIOLINGVISTIKK

a. Forklar hva som menes med '**språkhandling**'.

b. Velg **to** av ytringene nedenfor. Tenk deg forskjellige kontekster for hver av dem. Foreslå alternative intensjoner bak ytringene og mulige responser hos mottager.

Her var det varmt og godt!

Har du tenkt å spise hele den kaka der?

Du trenger å slappe av litt nå.

Bare sitt der, du!

Kunne du tenke deg å reise til et land der de dyrker pepper?

Spørsmål 1: SEMANTIKK

a. Kva meiner vi med at eit ord (for eksempel *hus*) kan analyserast i **uttrykk** og **tyding**? Og kva forstår vi med **referansen** til eit ord?

b. Kva slags semantisk tilhøve er det mellom *kongen* i *Kongen besøkte jubileumsbyen* og (om sjakkspill) *Kongen blei sett sjakk*?

Spørsmål 2: MORFOLOGI

a. Vis den hierarkiske morfologiske oppbygginga til orda *vanskelegare* og *skipsmaskinisten*. Bruk den nødvendige fagterminologien. Kva for grammatiske kategoriar og trekk er representerte i desse orda?

b. Kommenter fleritalsbøyinga *hand – hender* ut frå formsynspunkt.

Spørsmål 3: SYNTAKS

a. Gi ein syntaktisk analyse av setninga nedanfor ved hjelp av eit syntaktisk trediagram.

Sondre sa at han hadde kjøpt ei grammatikkbok som var ekstremt underholdende å lese.

b. Samanlikn setninga ovanfor (setning **a**) med denne setninga (**b**):

Sondre sa at grammatikkboka som han hadde kjøpt var ekstremt underholdende lesning.

(i) Ordet ***som*** har ein dobbeltfunksjon: det fungerer (1) som ein innleiande indikator på ei underordna, innføyd setning og (2) som sjølvstendig setningsledd i denne setninga. Kva for ein setningsleddsfunksjon har ***som*** i kvar av dei to setningane?

(ii) Kva for ein frasetype er *ekstremt underholdende å lese* i **a**, og kva for ein frasetype er *ekstremt underholdende lesning* i **b**? Kva er den syntaktiske funksjonen til ordet ***underholdende*** i kvar av dei to frasene?

Spørsmål 4: FONETIKK OG FONOLOGI

a. Gi ei fonetisk framstilling av fonane i ordet "fløt" [f | lø:t]. Kva for ei endring får vi dersom vi skifter ut *alveolar plosiv* med *postalveolar plosiv*? Skriv det nye ordet både i fonetisk transkripsjon og med vanleg ortografi.

b. Del opp orda nedanfor i stavingar, og nemn om den einskilde stavinga er trykksterk eller trykksvak, aksentuert eller uaksentuert. (Sei kva for norsk dialekt du nytter.)

a. grammatikkboka

b. underholdning

c. ekstremt

d. syntaktisk

Spørsmål 5: SOSIOLINGVISTIKK

a. Grei ut om kva vi meiner med '**språkhandling**'.

b. Vel **to** av ytringane nedanfor. Tenk deg ulike kontekster for kvar av dei. Foreslå alternative intensjonar bak ytringane og moglege responsar hos mottakar.

Her var det varmt og godt!

Har du tenkt å spise hele den kaka der?

Du trenger å slappe av litt nå.

Bare sitt der, du!

Kunne du tenke deg å reise til et land der de dyrker pepper?